

Datum 18.10.2010	Granskning av strukturen Datum 18.10.2010	Formell granskning Datum 18.10.2010	Godkännande av planen Datum 25.10.2010	Godkänd i andra stadiets utbildningsnämnds svenskspråkiga sektion Datum 27.10.2010
Utarbetare Hillevi Kivelä	Avdelningschef Katarina Ivars	Utvecklingschef Hillevi Kivelä	Utbildningsledare Kaija Jyrkkänen	Sekreterare Sirkku Salonen



VASA YRKESINSTITUT

För yrkeshögskolestudier
förberedande studiestig
2010

ALLA GRUNDEXAMINA

Fritt valbara examensdelar och valfria examensdelar som kompletterar yrkeskompetensen

Uppgifter som ansluter sig till läroplanen	Datum, diarienummer eller paragraf
UBS föreskrift	Utbildningsstyrelsens bestämmelser om grundexamina
Godkänd i utbildningsnämndens sektion	27.10.2010, § 17
Träder i kraft	1.8.2010
Gäller studerande som inlett studierna	1.8.2010
Ersätter den studieplan som godkänts i utbildningsnämndens sektion	
Behandlats på Vasa yrkeshögskolas och Vasa yrkesinstituts samarbetsmöte	7.6.2010, 3 §

INNEHÅLL

HANDLINGSPLAN FÖR YRKESHÖGSKOLESTUDIER FÖRBEREDANDE STUDIESTIG	2
MÅL	2
HUR STIGEN UTFORMAS	2
Yrkesinriktade examensdelar	2
Examensdelar som kompletterar yrkeskomptensen	2
Fritt valbara examensdelar	3
LÄSPLANER	3
Läsplan	4
STUDIER	5
EXAMENSDELAR SOM KOMPLETTERAR YRKESKOMPETENSEN	6
Valbara examensdelar som kompletterar yrkeskompetensen	6
Förberedande engelska, 2 sv	6
Förberedande finska, 2 sv	8
Fritt valbara examensdelar	10
English Conversation, 2 sv	10
Suullinen viestintä, 2 sv	12
Modersmål och kommunikation, 2 sv	14
Förberedande matematik, 2 sv	17
Andra fritt valbara examensdelar, 2 sv	19
Examensdelar som individuellt fördjupar yrkeskompetensen	19

HANDLINGSPLAN FÖR YRKESHÖGSKOLESTUDIER FÖRBEREDANDE STUDIESTIG

MÅL

En studerande med grundskolebas kan avlägga grundexamen som s.k. studiestigar. Målet är att möjliggöra förutsättningar för individuella studiestigar.

Målet för yrkeshögskolestudier förberedande studiestig är att stärka den studerandes färdigheter för att efter avlagd grundexamen fortsätta studierna vid yrkeshögskolan.

HUR STIGEN UTFORMAS

Den för yrkeshögskolestudier förberedande studiestigen kan väljas av en studerande med grundskolebas som studerar för grundexamen. En studerande som valt studiestigen får en yrkesinriktad grundexamen som bildas av följande examensdelar:

Yrkesinriktade examensdelar

Yrkesinriktade, för alla obligatoriska examensdelar och yrkesinriktade, för alla valbara examensdelar, totalt 90 sv.

- Den studerande genomför studierna enligt läroplanen för yrkesinriktad grundexamen.

Examensdelar som kompletterar yrkeskomptensen

Obligatoriska examensdelar

- Gemensamma obligatoriska examensdelar för alla är sammanlagt 17 studieveckor (sv).
- Den studerande genomför studierna enligt läroplanen för yrkesinriktad grundexamen.

Valfria examensdelar

- Valfria examensdelar är sammanlagt 4 studieveckor (sv). En studerande som valt den för yrkeshögskolestudier förberedande studiestigen avlägger: Förberedande finska 2 sv Förberedande engelska 2 sv.

Fritt valbara examensdelar

- Fritt valbara examensdelar är sammanlagt 10 studieveckor (sv). Studerande som valt för yrkeshögskolestudier förberedande studiestigen avlägger English Conversation 2 sv, Suullinen viestintä 2 sv, Förberedande matematik 2 sv, Modersmål och kommunikation 2 sv samt därtill 2 sv ur läroanstaltens övriga utbud och examensspecifika studier som förbereder för yrkeshögskolestudier.

LÄSPLANER

- Då studierna inleds utarbetas en personlig studieplan (PSP) på basen av läsplanen.
- Ur läsplanen framgår
 - studier som ingår i för yrkeshögskolestudier förberedande studiestig
 - planerad tidpunkt för att genomföra studierna.
- Exmensdelar har också förklarats i kapitel *Hur stigen utformas*.

Studiestigen innehåller följande läsplaner:

- Läsplan 1 För yrkeshögskolestudier förberedande studiestig
(grundskolbaserad)

Läsplan

ALLA GRUNDEXAMINA, FÖR YRKESHÖGSKOLESTUDIER FÖRBEREDANDE STUDIESTIG							
Läsplan 1, grundskolbaserad			Yrkes- prov	Läsår			Totalt
Examens- delens kod	Studie- periodens kod	Examensdelens namn / Studieperiodens namn	Läsår	1 sv	2 sv	3 sv	sv
		YRKESINRIKTADE EXAMENSDELAR					90
		<i>Obligatoriska examensdelar</i>					
		Genomförs enligt examens läroplan.					
		<i>Valbara examensdelar</i>					
		Genomförs enligt examens läroplan. I en del examina erbjuds också yrkesinriktade examensdelar som förbereder för yrkeshögskolestudier förberedande studiestig. Se närmare i den examensspecifika läroplanen.					
		EXAMENSDELAR SOM KOMPLETTERAR YRKESKOMPETENSEN					21
		<i>Obligatoriska examensdelar</i>					17
		Genomförs enligt examens läroplan.					
		<i>Valfria examensdelar</i>					4
S047		Det andra inhemska språket, finska					
	S04701	Förberedande finska		2			2
S049		Främmande språk, engelska					
	S04901	Förberedande engelska		2			2
		FRITT VALBARA EXAMENSDELAR					10
S6001	S600101	English Conversation			2		2
	S600102	Suullinen viestintä			2		2
S6006	S600105	Förberedande matematik				2	2
S6001	S600105	Modersmål och kommunikation			2		2
		Studier ur läroanstaltens övriga fritt valbara utbud eller examensspecifika studier som förbereder för yrkeshögskolestudier (se närmare i examensspecifika läroplanerna)		2			2
		EXAMENSDELAR SOM INDIVIDUELLT FÖRDJUPAR YRKESKUNSKAP					
		Grundexamen kan bestå av individuellt fördjupade examensdelar som överskrider 120 sv enligt den personliga studieplanen (PSP).					
		ALLA STUDIER SAMMANLAGT					121

STUDIER

På följande sidor beskrivs studierna som ingår i det för yrkeshögskolestudier förberedande studiestig. I samband med studierna är studiernas yrkeskompetenskrav antecknade, föremål för bedömningen och bedömningskriterierna samt en plan över bedömningen av studierna och bedömningsmetoderna. Planerna beskriver också riktgivande metoderna för genomförande av studiematerial, undervisningsmetoder samt studiemiljön. Studiernas tidsbestämning framgår ur läsplanerna (se punkt *Läsplaner*).

EXAMENSDELAR SOM KOMPLETTERAR YRKESKOMPETENSEN

Valbara examensdelar som kompletterar yrkeskompetensen

De valbara examensdelarna som kompletterar yrkeskompetensen innehåller studier enligt vad som föreskrivs i examensgrunderna. De valbara examensdelarna som kompletterar yrkeskompetensen kan vara:

- modersmålet, det andra inhemska språket, främmande språk, matematik, fysik och kemi, samhälls-, företags- och arbetslivskunskap, gymnastik, hälsokunskap, konst och kultur
- miljökunskap, informations- och kommunikationsteknik, etik, kulturkännedom, psykologi, företagsverksamhet

Valbara examensdelar på sammanlagt 4 studieveckor (sv) innefattas i studierna. Studierna genomförs enligt VYI:s årliga gemensamma utbud. Om den studerande genomför studier enligt en viss studiestig, bildar de valbara studierna ifrågavarande stig. En studerande som studerar enligt studiestigen som förbereder för yrkeshögskolestudier avlägger studier i det andra inhemska språket och studier i främmande språk enligt följande:

Förberedande engelska, 2 sv

Bedömning av kunskap		Undervisningsarrangemang	
Bedömning av examensdelen	Samarbete med Vasa yrkeshögskola	Studieperiodernas namn och omfattning (sv)	Metoder för genomförande
Examensdelen utvärderas enligt vitsordsskala 1-3 enligt de i definierade bedömningsgrunderna och bedömningskriterierna. Bedömningsmetoder - Prov	Examensdelen motsvarar Vasa yrkeshögskolas studieperiod <i>Förberedande engelska</i> , 3 sp. Vasa yrkeshögskola beslutar om tillgodoräkandet av studierna. Examensdelen har valts och utarbetats för studiestigen i samarbete med Vasa yrkeshögskola.	-	Studiematerial - Meddelas då examensdelen inleds Undervisningsmetoder - Närundervisning - Kommunikativ språkinläring - Par- och grupparbeten - Hemuppgifter - Studier på egen hand Inlärningsmiljö - Utrymmen avsedda för studier
För bedömning av examensdelen bestämmer läraren eller lärarna i Vasa yrkesinstitut tillsammans.			

Mål

Den studerande

- uppnår de basfärdigheter som förutsätts för arbetslivet och för inläring av fackspråk,
- behärskar allmänspråket,
- klarar sig muntligt i olika vardagliga situationer,
- kan skriva på rätt enkel engelska,
- förstår bra engelskspråkig text.

Bedömning

I tabellen har bedömningskriterier för tre olika nivåer av kunskande samt föremålen för bedömning sammanställts. I den grundläggande yrkesutbildningen utgör föremålen för bedömning samtidigt det centrala innehållet i examensdelen.

Föremål för bedömning	Bedömningskriterier		
	Nöjaktigt N1 Den studerande	God G2 Den studerande	Berömliga B3 Den studerande
Informationssökning	– inhämtar med hjälp av handledning ur klarspråkstexter central information om sin bransch	– inhämtar från olika källor branschinformation som de använder till tillförlitliga delar	– inhämtar från olika källor information också ur svåra texter och bedömer deras tillförlitlighet
Interaktion och agerande i arbetslivets språksituationer	– klarar sig muntligt i bekanta vardagliga situationer	– klarar sig muntligt i olika vardagliga situationer och deltar i diskussionen	– klarar sig muntligt i olika vardagliga situationer och deltar aktivt i diskussionen
Skriftlig kommunikation	– skriver under handledning rätt enkel text på engelska – behärskar de grundläggande principerna för rättskrivning	– skriver rätt enkel text på engelska – använder flytande satsstrukturer och meningar och strukturerar texten	– skriver målinriktat och bearbetar rätt enkel text på engelska – känner till de centrala normerna för språkbruket och kan finslipa språkdräkten i sina egna texter
Textförståelse	– förstår ur arbetslivets och ur fackspråklig synvinkel textens centrala huvudmålsättning	– förstår ur arbetslivets och ur fackspråklig synvinkel textens centrala målsättning och huvudsakliga innehåll	– förstår ur arbetslivets och ur fackspråklig synvinkel både textens centrala målsättning och budskap samt detaljernas betydelse

Nyckelkompetenser för livslångt lärande: 1. Lärande och problemlösning, 2. Interaktion och samarbete, 8. Kommunikation och mediekunskap.

Bedömning av kunnande

Målet för bedömningen av inläringen är att de studerande vet vad de kan och vad de ännu måste lära sig. Inläringen bedöms genom att de studerande ges muntlig eller skriftlig feedback på hur inläringen framskrider. Åt den studerande ges feedback om hur inläringen framskrider genom kontinuerlig bedömning av inläringen på lektionerna samt på basis av utförda hemuppgifter.

Den studerande ges muntlig feedback under lektionerna för hur inläringen framskrider. Studieperiodens vitsord skrivs in på studiekortet med markeringen slutförd (S).

De studerande bedömer sin inläring utgående från kraven på yrkesskicklighet, målen och bedömningskriterierna i examensdelarna. Den studerandes självvärderingsfärdigheter utvecklas genom att den studerande regelbundet bedömer sina egna färdigheter i förhållande till bedömningskriterierna.

Förberedande finska, 2 sv

Bedömning av kunskap		Undervisningsarrangemang	
Bedömning av examensdelen	Samarbete med Vasa yrkeshögskola	Studieperiodernas namn och omfattning (sv)	Metoder för genomförande
Examensdelen utvärderas enligt vitsordsskala 1-3 enligt de i definierade bedömningsgrunderna och bedömningskriterierna. Bedömningsmetoder - Prov	Examensdelen motsvarar Vasa yrkeshögskolas studieperiod <i>Förberedande finska</i> , 3 sp. Vasa yrkeshögskola beslutar om tillgodoräkandet av studierna. Examensdelen har valts och utarbetats för studiestigen i samarbete med Vasa yrkeshögskola.	-	Studiematerial - Meddelas då examensdelen inleds Undervisningsmetoder - Närundervisning - Kommunikativ språkinläring - Par- och grupparbeten - Hemuppgifter - Studier på egen hand Inlärmingsmiljö - Utrymmen avsedda för studier
För bedömning av examensdelen bestämmer läraren eller lärarna i Vasa yrkesinstitut tillsammans.			

Mål

Den studerande

- uppnår de basfärdigheter som förutsätts för arbetslivet och för inläring av fackspråk,
- känner till språkets grundstrukturer,
- känner till språkets centrala ordförråd,
- känner till allmänspråket,
- förhåller sig positiv till att lära sig språket,
- inser vilken betydelse språkkunskaper har i arbetslivet.

Bedömning

I tabellen har bedömningskriterier för tre olika nivåer av kunnande samt föremålen för bedömning sammanställts. I den grundläggande yrkesutbildningen utgör föremålen för bedömning samtidigt det centrala innehållet i examensdelen.

Föremål för bedömning	Bedömningskriterier		
	Nöjaktigt N1 Den studerande	God G2 Den studerande	Berömliga B3 Den studerande
Informationssökning	– inhämtar med hjälp av handledning ur klarspråkstexter central information om sin bransch	– inhämtar från olika källor branschinformation som de använder till tillförlitliga delar	– inhämtar från olika källor information också ur svåra texter och bedömer deras tillförlitlighet
Interaktion och agerande i arbetslivets språksituationer	– klarar sig muntligt i bekanta vardagliga situationer	– klarar sig muntligt i olika vardagliga situationer och deltar i diskussionen	– klarar sig muntligt i olika vardagliga situationer och deltar aktivt i diskussionen
Skriftlig kommunikation	– skriver under handledning rätt enkel text på på det andra inhemska språket – behärskar de grundläggande principerna för rättskrivning	– skriver rätt enkel text på på det andra inhemska språket – använder flytande satsstrukturer och meningar och strukturerar texten	– skriver målinriktat och bearbetar rätt enkel text på på det andra inhemska språket – känner till de centrala normerna för språkbruket och kan finslipa språkdräkten i sina egna texter
Textförståelse	– förstår ur arbetslivets och ur fackspråklig synvinkel textens centrala huvudmålsättning	– förstår ur arbetslivets och ur fackspråklig synvinkel textens centrala målsättning och huvudsakliga innehåll	– förstår ur arbetslivets och ur fackspråklig synvinkel både textens centrala målsättning och budskap samt detaljernas betydelse

Nyckelkompetenser för livslångt lärande: 1. Lärande och problemlösning, 2. Interaktion och samarbete, 8. Kommunikation och mediekunskap.

Bedömning av kunnande

Målet för bedömningen av inläringen är att de studerande vet vad de kan och vad de ännu måste lära sig. Inläringen bedöms genom att de studerande ges muntlig eller skriftlig feedback på hur inläringen framskrider. Åt den studerande ges feedback om hur inläringen framskrider genom kontinuerlig bedömning av inläringen på lektionerna samt på basis av utförda hemuppgifter.

Den studerande ges muntlig feedback under lektionerna för hur inläringen framskrider. Studieperiodens vitsord skrivs in på studiekortet med markeringen slutförd (S).

De studerande bedömer sin inläring utgående från kraven på yrkesskicklighet, målen och bedömningskriterierna i examensdelarna. Den studerandes självvärderingsfärdigheter utvecklas genom att den studerande regelbundet bedömer sina egna färdigheter i förhållande till bedömningskriterierna.

Fritt valbara examensdelar

De fritt valbara examensdelarna innehåller studier enligt vad som föreskrivs i examensgrunderna. De fritt valbara examensdelarna kan vara:

- yrkesinriktade examensdelar inom det egna utbildningsområdet eller något annat område,
- examensdelar som kompletterar yrkeskompetensen,
- gymnasiestudier eller studier som förbereder för avläggande av studentexamen,
- arbetserfarenhet,
- handledda fritidsintressen som stöder utbildningens allmänna och yrkesinriktade mål samt den studerandes personlighetsutveckling.

Fritt valbara examensdelar om 10 studieveckor (sv) innefattas i studierna. En studerande som valt studiestigen som förbereder för yrkeshögskolestudier avlägger examensdelar som förbereder för fortsatta studier enligt följande:

English Conversation, 2 sv

Godkänd i utbildningsnämnden för andra stadiets svenskspråkiga sektion 28.10.2009.

Bedömning av kunskap		Undervisningsarrangemang	
Bedömning av examensdelen	Samarbete med Vasa yrkeshögskola	Studieperiodernas namn och omfattning (sv)	Metoder för genomförande
Examensdelen bedöms enligt vitsordsskalan 1-3 enligt de nedan definierade föremålen för bedömning och bedömningskriterierna. Bedömningsmetoder - muntligt prov och /eller muntligt framförande	Examensdelen har valts och utarbetats för studiestigen i samarbete med Vasa yrkeshögskola.	-	Studiematerial - Material givet av läraren Undervisningsmetoder - Närundervisning - Muntliga övningar - Nätundervisning Inlärningsmiljö - Klassrum - Informationsnät - Realvärlden
För bedömning av examensdelen bestämmer läraren eller lärarna gemensamt			

Mål

Den studerande

- kommunicerar modigt på engelska i olika arbetslivs situationer där det krävs muntlig framställning
- kan fungera i mångkulturella miljöer där det talas flera språk.

Bedömning

I tabellen har bedömningskriterier för tre olika nivåer av kunskaper samt föremålen för bedömning sammanställts. I den grundläggande yrkesutbildningen utgör föremålen för bedömning samtidigt det centrala innehållet i examensdelen.

Föremål för bedömning	Bedömningskriterier		
	Nöjaktigt N1 Den studerande	God G2 Den studerande	Berömlig B3 Den studerande
Informationssökning	- söker information från till uppgiften tillhörande material under handledning och med hjälp av lexikon.	- söker till uppgiften tillhörande material genom användning av lexikon och delvis andra källor som tex elektroniska källor	- söker på ett mångsidigt sätt information för uppgiften, tillämpar kunskapen samt motiverar sina beslut.
Muntlig kommunikation	-förstår enkla muntliga budskap och kan handla enligt dem - kan kort berätta om sig själv och sitt arbete samt svara på frågor i förutsedda och bekanta situationer.	- förstår olika typer av muntliga budskap och kan handla enligt dem. - kan berätta om sig själv och sitt arbete samt kan delta i konversationen/diskussionen	- förstår de centrala innebörden i olika konversations-situationer med normalt tempo och kan handla enligt situationen - kan på ett mångsidigt sätt berätta om sig själv samt kan delta i diskussionen - kan vid behov skaffa mera information och instruktioner genom att fråga
Språk- och kulturkännedom	- känner till och visar intresse för det engelska språket och betydelsen av den kultur som språket representerar	- känner till och förstår engelska och betydelsen av den kultur som den representerar och kan självständigt vidga sin kunskap	- kan tillämpa det engelska språket och den kultur det representerar

Bedömning av inläring

Målet för bedömningen av inläringen är att den studerande vet vad han/hon kan och ännu måste lära sig. Inläring bedöms under hela utbildningstiden genom att den studerande ges muntlig eller skriftlig respons på hur inläringen framskrider. Den studerande får feedback på hur studierna framskrider, feedback på övningar och muntlig framställning /prov under närundervisningen.

Feedback ges muntligt och / eller numeriskt. Studieperiodens vitsord skrivs in på studiekortet med markeringen slutförd (S).

Den studerande bedömer sin inläring utgående från examensdelarnas yrkesskicklighetskrav, målen och bedömningskriterierna. Man utvecklar den studerandes självbedömningsfärdigheter genom att den studerande utvärderar sitt eget kunnande i förhållande till utvärderingskriterierna.

Suullinen viestintä, 2 sv

Godkänd i utbildningsnämnden för andra stadiets finskspråkiga sektion 28.10.2010.

Bedömning av kunskap		Undervisningsarrangemang	
Bedömning av examensdelen	Samarbete med Vasa yrkeshögskola	Studieperiodernas namn och omfattning (sv)	Metoder för genomförande
Examensdelen bedöms enligt vitsordsskalan 1-3 enligt de nedan definierade föremålen för bedömning och bedömningskriterierna. Bedömningsmetoder - muntligt prov och /eller muntligt framförande	Examensdelen har valts och utarbetats för studiestigen i samarbete med Vasa yrkeshögskola.	-	Studiermaterial - Material givet av läraren Undervisningsmetoder - Närundervisning - Muntliga övningar - Branchvisa adb-baserade språkövningar - Presentation av besöksobjektet på det andra inhemska språket Inlärningsmiljö - Klassrum - Datanät - Närområdet
För bedömning av examensdelen bestämmer läraren eller lärarna gemensamt.			

Mål

Den studerande

- Kommunikerar modigt på det andra inhemska språket i olika arbetslivssituationer där det krävs muntlig framställning
- Kan fungera i en tvåspråkig miljö.

Bedömning

I tabellen har bedömningskriterier för tre olika nivåer av kunnande samt föremålen för bedömning sammanställts. I den grundläggande yrkesutbildningen utgör föremålen för bedömning samtidigt det centrala innehållet i examensdelen.

Föremål för bedömning	Bedömningskriterier		
	Nöjaktigt N1 Den studerande	God G2 Den studerande	Berömligt B3 Den studerande
Informationssökning	- söker information från till uppgiften tillhörande material under handledning och med hjälp av lexikon.	- söker till uppgiften tillhörande material genom användning av lexikon och delvis andra källor som tex elektroniska källor	- söker på ett mångsidigt sätt information för uppgiften och tillämpar kunskapen
Muntlig kommunikation	- förstår enkel muntlig kommunikation - kan kort berätta om sig själv och sitt arbete samt svara på frågor i förutsedda och bekanta situationer	- förstår olika typer av muntliga budskap och kan handla enligt dem. - kan berätta om sig själv och sitt arbete samt kan delta i konversationen/ diskussionen	- förstår de centrala innebörden i olika konversations-situationer med normalt tempo och kan handla enligt situationen - kan på ett mångsidigt sätt berätta om sig själv samt kan delta i diskussionen - kan vid behov skaffa mera information och instruktioner genom att fråga
Språk- och kulturkännedom	- känner till och visar intresse för det andra inhemska språket och betydelsen av den kultur som språket representerar	- känner till och förstår det andra inhemska språket och betydelsen av den kultur som det representerar och kan självständigt vidga sin kunskap	- kan tillämpa det andra inhemska språket och den kultur det representerar

Bedömning av inläring

Målet för bedömningen av inläringen är att den studerande vet vad han/hon kan och ännu måste lära sig. Inläring bedöms under hela utbildningstiden genom att den studerande ges muntlig eller skriftlig respons på hur inläringen framskrider. Den studerande får feedback på hur studierna framskrider, feedback på övningar och muntlig framställning /prov under närundervisningen.

Feedback ges muntligt och / eller numeriskt. Studieperiodens vitsord skrivs in på studiekortet med markeringen slutförd (S).

Den studerande bedömer sin inläring utgående från examensdelarnas yrkesskicklighetskrav, målen och bedömningskriterierna. Man utvecklar den studerandes självbedömningsfärdigheter genom att den studerande utvärderar sitt eget kunnande i förhållande till utvärderingskriterierna.

Modersmål och kommunikation, 2 sv

Bedömning av kunskap		Undervisningsarrangemang	
Bedömning av examensdelen	Samarbete med Vasa yrkeshögskola	Studieperiodernas namn och omfattning (sv)	Metoder för genomförande
Examensdelen utvärderas enligt vitsordsskala 1-3 enligt de i definierade bedömningsgrunderna och bedömningskriterierna. Bedömningsmetoder - portfolio, som innehåller olika typer av texter och en text av avhandlingstyp	Examensdelen har valts för studiestigen i samarbete med Vasa yrkeshögskola.	-	Studiematerial - Av läraren utdelat material - Litteratur Undervisningsmetoder - Närundervisning - Övningsuppgifter - Nätundervisning Inlärningsmiljö - Utrymmen avsedda för studier
För bedömning av examensdelen bestämmer läraren eller lärarna tillsammans			

Mål

Den studerande

- stärker sina färdigheter i att analysera och producera olika slags texter,
- klarar av en självständig skrivprocess,
- skriver till innehåll, struktur och stil sammanhängande texter,
- klarar av att förmedla sitt budskap till sina läsare i enlighet med sina mål,
- kan söka ändamålsenlig information ur olika källor och bedöma deras tillförlitlighet,
- fördjupar sin förmåga att dra slutsatser om sitt eget och andras material,
- kan göra hänvisningar till material och utarbeta källförteckning,
- vänjer sig vid att vårda språkdräkten hos de texter han eller hon har skrivit,

- vänjer sig vid att bearbeta sin text på basis av sin egen bedömning och den respons han eller hon fått samt utvecklas som responsgivare,
- behärskar förmågan till skriftlig kommunikation som behövs i de fortsatta studierna och i arbetslivet.

Bedömning

I tabellen har bedömningskriterier för tre olika nivåer av kunnande samt föremålen för bedömning sammanställts. I den grundläggande yrkesutbildningen utgör föremålen för bedömning samtidigt det centrala innehållet i examensdelen.

Föremål för bedömning	Bedömningskriterier		
	Nöjaktigt N1 Den studerande	God G2 Den studerande	Berömligt B3 Den studerande
Att skriva och ge respons	<p>kan identifiera drag i olika texttyper och producera olika texter enligt modell</p> <p>känner till skrivprocessens skeden och kan utföra de olika skedena under handledning</p> <p>bedömer sitt eget arbete och ger respons enligt anvisningar</p>	<p>kan identifiera olika texttyper och deras drag samt producera olika texter</p> <p>behärskar skrivprocessens skeden och framskrider enligt anvisningar</p> <p>tar emot och ger respons samt bearbetar sin text på basis av respons och sin egen bedömning</p>	<p>analyserar och producerar obehindrat olika texter</p> <p>klarar av skrivprocessen självständigt från insamling och analys av material till bearbetning och färdigställande av texten</p> <p>kan bedöma sitt eget arbete, ger konstruktiv respons och tar till sig den respons han eller hon fått</p>
Att skaffa information och utnyttja källor	<p>söker information från bekanta källor</p> <p>är medveten om grundprinciperna för användningen av källor och följer dem under handledning</p>	<p>söker information från olika källor enligt anvisningar och använder tillförlitliga texter</p> <p>förstår grundprinciperna för användningen av källor och följer dem</p>	<p>söker information självständigt och på eget initiativ från olika källor och bedömer deras tillförlitlighet</p> <p>har tagit till sig principerna för användningen av källor och kan tillämpa dem</p>
Språk och stil	känner till rättskrivningens	känner till grunderna för	behärskar det skrivna

Föremål för bedömning	Bedömningskriterier		
	Nöjaktigt N1 Den studerande	God G2 Den studerande	Berömligt B3 Den studerande
	grunder och vårdar under handledning språket i de texter som han eller hon har skrivit	det skrivna allmänspråket och vårdar enligt anvisningar språket i de texter som han eller hon har skrivit	allmänspråket och vårdar självständigt språkdräkten i de texter som han eller hon har skrivit
	är medveten om betydelsen av stil och nyanser	förstår betydelsen av stil och nyanser och skriver sammanhängande sakprosa	kan tillämpa stilmedel och få fram olika nyanser, och stilen visar på förmåga att använda språket i skrift

Nyckelkompetenser för livslångt lärande: 1. Lärande och problemlösning, 2. Interaktion och samarbete, 5. Initiativförmåga och företagsamhet, 8. Kommunikation och mediekunskap.

Bedömning av inläring

Målet för bedömningen av inläringen är att den studerande vet vad han/hon kan och ännu måste lära sig. Åt den studerande ges feedback om hur inläringen framskrider i fråga om arbetet på lektionerna, skriftliga övningar och portfoliot samt eventuella små prov.

Inläring bedöms under hela utbildningstiden genom att den studerande ges muntlig respons på hur inläringen framskrider. Feedback ges skriftligt på vitsordsskalan 1 - 3. Studieperiodens vitsord skrivs in på studiekortet med markeringen slutförd (S).

Den studerandes självvärderingsfärdigheter utvecklas genom skriftliga och/eller muntliga självvärderingsuppgifter.

Förberedande matematik, 2 sv

Bedömning av kunskap		Undervisningsarrangemang	
Bedömning av examensdelen	Samarbete med Vasa yrkeshögskola	Studieperiodernas namn och omfattning (sv)	Metoder för genomförande
Examensdelen utvärderas enligt vitsordsskala 1-3 enligt de i definierade bedömningsgrunderna och bedömningskriterierna. Bedömningsmetoder - skriftligt prov och/eller övningsuppgifter	Examensdelen har valts och utarbetats för studiestigen i samarbete med Vasa yrkeshögskola.	Innehållen får sina tyngdpunkter enligt utbildningsområde.	Studiematerial - Av läraren meddelat material Undervisningsmetoder - Närundervisning - Övningsuppgifter - Nätundervisning Inlärningsmiljö - Utrymmen avsedda för studier
För bedömning av examensdelen bestämmer läraren eller lärarna tillsammans			

Mål

Den studerande kan

- grundläggande räkneoperationer, potenser, kvadratrötter och polynomfunktioner
- matematiska ekvationer och analogier samt tillämpning av dem vid problemlösning
- grundbegrepp och nyckeltal inom statistisk forskning
- identifiering av geometriska egenskaper, konklusioner och räkneoperationer samt användning av geometri vid problemlösning

Bedömning

I tabellen har bedömningskriterier för tre olika nivåer av kunnande samt föremålen för bedömning sammanställts. I den grundläggande yrkesutbildningen utgör föremålen för bedömning samtidigt det centrala innehållet i examensdelen.

Föremål för bedömning	Bedömningskriterier		
	Nöjaktigt N1 Den studerande	God G2 Den studerande	Berömligt B3 Den studerande
Grundläggande räkneoperationer, potenser, kvadratrötter och polynom	kan de grundläggande räkneoperationerna och kan lösa potens-, kvadratrotts- och polynomfunktioner	kan tillämpa de grundläggande räkneoperationerna och löser och tillämpar kvadratrotts- och polynomfunktioner	kan använda grundläggande räkneoperationer, potens-, kvadratrotts- och polynomfunktioner obehindrat, lösa polynomlikheter och använda och tillämpa dem vid matematisk problemlösning

Föremål för bedömning	Bedömningskriterier		
	Nöjaktigt N1 Den studerande	God G2 Den studerande	Berömligt B3 Den studerande
Matematiska ekvationer och analogier samt tillämpning av dem vid problemlösning	kan lösa ekvationer av första och andra graden samt användning och lösning av analogier och proportioner	kan lösa ekvationer av första och andra graden samt tillämpa ekvationer och analogier vid matematisk problemlösning	kan lösa ekvationer av första och andra graden, exponentfunktioner och – ekvationer samt tillämpa dem vid matematisk problemlösning
Grundbegrepp och nyckeltal inom statistisk forskning	känner till de viktigaste begreppen och nyckeltalen inom statistisk forskning	kan grundbegreppen inom statistisk forskning och fastställandet av nyckeltal för diskreta statistiska fördelningar	kan behandla och tolka statistiskt material samt fastställa nyckeltal för diskreta och kontinuerliga statistiska fördelningar och tillämpa dem
Identifiering av geometriska egenskaper, konklusioner och räkneoperationer samt användning av geometri vid problemlösning	kan göra observationer och konklusioner om kroppars geometriska egenskaper, användningen av Pythagoras sats och bestämmande av kroppars längd, vinklar, ytor och volym	kan göra observationer och konklusioner om kroppars geometriska egenskaper, kan de geometriska räkneoperationerna och känner till de centrala begreppen inom analytisk geometri	använder geometri vid praktisk problemlösning och kan använda matematisk analys vid lösningen av geometriska problem

Nyckelkompetenser för livslångt lärande: 1. Lärande och problemlösning, 9. Matematik och naturvetenskaper.

Bedömning av inläring

Målet för bedömningen av inläringen är att den studerande vet vad han/hon kan och ännu måste lära sig. Inläringen bedöms genom kontinuerlig uppföljning av arbetet under lektionerna och genom tester och övningsuppgifter som bedöms.

Inläring bedöms under hela utbildningstiden genom att den studerande ges muntlig respons på hur inläringen framskrider. Feedback ges skriftligt på vitsordsskalan 1 - 3. Studieperiodens vitsord skrivs in på studiekortet med markeringen slutförd (S).

Den studerandes självvärderingsfärdigheter utvecklas genom att vägleda honom eller henne att inse sin egen färdighetsnivås styrkor och områden som bör utvecklas samt genom att vägleda honom eller henne att upprätthålla och höja sin färdighetsnivå med hjälp av lämpliga inlärningsmetoder.

Andra fritt valbara examensdelar, 2 sv

I de fritt valbara examensdelarna ingår dessutom 2 sv studier ur läroanstaltens övriga utbud av fritt valbara studier eller ur de examensspecifika för yrkeshögskolestudier förberedande studierna (se närmare de examensspecifika läroplanerna).

Examensdelar som individuellt fördjupar yrkeskompetensen

Grundexamen kan innehålla examensdelar som individuellt fördjupar yrkeskompetensen och som överstiger 120 sv enligt den studerandes personliga studieplan (PSP).